การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

Organizational Support and Key Success Factors Affecting Elderly Long Term Care Performance of Health Personnel at sub-district Health Promoting Hospitals in Nakhonphanom Province

ปรียาพร สุธรรม (Preeyaporn Sutham)* ดร.นพรัตน์ เสนาฮาด (Nopparat Senahad)[1]**
ดร.สุภารัตน์ ทัพโพธิ์ (Dr.Suparat Tappo)***

(Received: *March 29, 2024*; Revised: *June 21, 2024*; Accepted: *July 09, 2024*)

บทคัดย่อ

ประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการบริการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจึงเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 221 คน ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมระดับการสนับสนุนจากองค์การ ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว อยู่ในระดับมาก และพบว่าตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ และการสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ สามารถร่วมกันในการพยากรณ์และมีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ได้ร้อยละ 78.5 (R^2=0.785, p-value<0.001) ปัญหา อุปสรรค ที่พบคือบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน บุคลากรย้ายที่ทำงานบ่อย และจำกัดวิชาชีพในการอบรม CM (ผู้จัดการผู้ดูแลผู้สูงอายุ) ทำให้ปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้สูงอายุไม่ต่อเนื่องและไม่เต็มที่ จึงควรมีการวางแผนและจัดสรรอัตรากำลังคนให้เพียงพอต่อภาระงาน และการจัดอบรมที่ไม่ใช่จำกัดแค่วิชาชีพเฉพาะและเปิดโอกาสให้บุคลากรอื่นๆเช่น นักวิชาการสาธารณสุข ได้รับการฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติงานที่ดีมากยิ่งขึ้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยผลการวิจัยในครั้งนี้หน่วยงานสาธารณสุขสามารถนำ ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อให้การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

[1]*Corresponding author: noppse@kku.ac.th*
**นักศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
Student, Master of Public Health in Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University
***อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพ โภชนาการ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
Lecturer, Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University
****พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด*
Registered Nurse Professional Level, Chuttaphakraphiman Hospital, Roi Et Province

ABSTRACT

This cross-sectional descriptive research aimed to study Organizational Support and Key Success Factors Affecting Elderly Long Term Care Performance of Health Personnel at sub- district Health Promoting Hospitals Nakhonphanom Province. The study population consisted of 221 health officers, from which a Simple random sampling techniques of 127 participants was selected. Data collection tools included a structured questionnaire for quantitative data and an In- Depth Interview guideline for qualitative data. Descriptive and inferential statistics were used for data analysis. The results showed that the overall organizational support and key success factors and the elderly long term care performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals were at a high level. Three variables consisted of two key success factors including; the supporting agencies at all levels having support plans and the building understanding and encouraging cooperation, and one of organizational support was management, which were affected and could jointly predicted the elderly long term care performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Nakhonphanom province at 78.5 percentage (R^2=0.785, p-value<0.001).

คำสำคัญ: การสนับสนุนจากองค์การ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว
Keywords: Organizational support, Key success factors, The elderly long term care performance

บทนำ

องค์การสหประชาชาติ ได้คาดการณ์การเพิ่มจำนวนผู้สูงอายุของโลกระหว่างปี พ.ศ.2558 - 2573 โดยผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไปเพิ่มขึ้นจาก 900 ล้านคนเป็น 1400 ล้านคน ในขณะที่ผู้สูงอายุ 80 ปี ขึ้นไปมีจำนวนเพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็วเช่นกัน ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 125 ล้านคน คาดว่าในปี พ.ศ. 2573 มีถึง 434 ล้านคน โดยอีก 15 ปีข้างหน้าผู้สูงอายุในทวีปเอเชียจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 66 ซึ่งมากเป็นอันดับ 2 รองจากแถบละติน อเมริกาและทะเลแคริบเบียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 71 (United Nation, 2015) ในประเทศไทยมีการเพิ่มจำนวนผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว เช่นกัน ในปี พ.ศ.2559 มีผู้สูงอายุประมาณ 10.3 ล้านคน และจะเพิ่มเป็น 13 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2568 คิดเป็นร้อยละ 19.8 [1]

สถานการณ์ผู้สูงอายุของประเทศไทยในปี 2565 ได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์และในปัจจุบันประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยปี 2565 นั้นมีมากถึง 12.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 18 ของประชากรทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 0.5 แบ่งเป็น“ผู้สูงอายุตอนต้น” ช่วงอายุ 60-69 ปี จำนวน 6.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 56 ของผู้สูงอายุทั้งหมด “ผู้สูงอายุตอนกลาง” ช่วงอายุ 70-79 ปี มีจำนวน 3.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 29 และ“ผู้สูงอายุตอนปลาย” อายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 1.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 14 ซึ่งจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นนี้ จึงส่งผลให้ประชากรในกลุ่มคนวัยทำงานของประเทศไทย มีจำนวนลดลงและเริ่มเข้าสู่กลุ่มผู้สูงวัยมากขึ้น ปัญหาดังกล่าวจะส่งผลต่อสังคม เศรษฐกิจ การแพทย์ ตลอดจนความเป็นอยู่ต่างๆ รวมถึงปัญหาสุขภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ทำให้ต้องมีการจัดบริการสุขภาพเพื่อรองรับกับผู้สูงอายุที่เข้าสู่ภาวะพึ่งพิงจำนวนมากขึ้น [2]

ระบบการดูแลระยะยาว เป็นการจัดบริการสุขภาพและบริการสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่ประสบภาวะยากลำบาก ภาวะการณ์เจ็บป่วยเรื้อรังการประสบอุบัติเหตุและความพิการตลอดจนผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือ

ตนเองได้ในชีวิตประจำวัน โดยมีการเชื่อมโยงของระบบการดูแลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ออกจากสถานพยาบาลไปจนถึง การออกแบบระบบการดูแลระยะยาวในระดับพื้นที่ (ตำบล, หมู่บ้าน, ครอบครัว) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิที่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้จัดการระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (care manager, CM) ได้แก่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ และผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ (caregiver, CG) ที่ได้ผ่านการฝึกอบรม และขึ้นทะเบียนดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเชิงรุกในพื้นที่อย่างน้อย 1 คน ต่อผู้ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงในทุกกลุ่มวัย 5-10 คน โดยได้รับค่าตอบแทนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพส่วนท้องถิ่น ในปี 2565 กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติงาน 14 แผนงาน 38 โครงการ 65 ตัวชี้วัด ในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพและการให้บริการให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกาย จิตใจที่เหมาะสม รวมทั้งการดูแลผู้สูงอายุระยาว ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันเป็นเลิศ แผนงานที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ) ซึ่งได้มีโครงการพัฒนาและสร้างศักยภาพคนไทยทุกกลุ่มวัย เพื่อมุ่งเน้นในการดูแลผู้สูงอายุให้มีสุขภาพกาย จิตใจที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระดับ 20 ปี ด้านสาธารณสุขของประเทศไทย ประเด็นที่ 4 การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care :LTC) [3]

กลไกที่สำคัญในการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวเพื่อบรรลุเป้าหมายคือ การสนับสนุนจากองค์การและเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆของบุคลากรมีประสิทธิภาพและมีความราบรื่นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ประกอบด้วยการสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านการบริหารจัดการ [4]

นอกจากการสนับสนุนจากองค์การแล้วปัจจัยแห่งความสำเร็จก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวที่ดีมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จจะช่วยสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานและกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นได้ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุน 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน 3) การลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม 4) การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ 5) การพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลและภาพลักษณ์ของสถานบริการและ 6) ความเชื่อมโยงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย [5]

จังหวัดนครพนมได้รับนโยบายดังกล่าว และนำมากำหนดเป็นนโยบายระดับจังหวัดเพื่อปฏิบัติในสถานบริการ ทุกระดับรวมถึงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโดยบรรจุอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรคและคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ เป้าประสงค์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ) ตัวชี้วัดที่ 8 ร้อยละของตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) [6] ในการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน (care management) 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การค้นหาผู้สูงอายุที่ต้องการความดูแล 2) ประเมินปัญหาทางด้านร่างกายจิตใจ สังคม จิตวิญญาณและด้านสิ่งแวดล้อม 3) การจัดทำแผนการดูแลส่วนบุคคล 4) การสร้างความเข้าใจ 5) การปฏิบัติการดูแลช่วยเหลือ 6) กำกับติดตามการปฏิบัติงาน 7) ประเมินผลการดำเนินงาน [7] จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 12 อำเภอ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้ง 151 แห่ง มีจำนวนชมรมผู้สูงอายุทั้งหมด 165 ชมรม ซึ่งจังหวัดนครพนมได้จัดอบรมผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (Care manager) การอบรมหลักสูตร 70 ชั่วโมงของกรมอนามัย ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 221 คน และผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Caregiver) ผ่านการอบรมหลักสูตร 70 ชั่วโมงของกรมอนามัย จำนวน 1,975 คน มีผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงอย่างน้อย 1 คน ต่อผู้อยู่ในสภาวะพึ่งพิง 5-10 โดยกำหนดให้

ผู้สูงอายุได้รับการตรวจคัดกรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ซึ่งในปี 2566 มีจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการประเมินศักยภาพตามความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน จำนวน 92,696 คน ร้อยละ 90.11 และเป้าหมายการคัดกรอง จำนวน 102,871 คน คัดกรองครบ 9 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการมองเห็น ด้านการกลั้นปัสสาวะ ด้านการได้ยิน ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้านความคิดความจำ ด้านภาวะซึมเศร้า (2Q) ด้านการเคลื่อนไหว ด้านสุขภาพช่องปาก และด้านการขาดสารอาหาร จำนวน 79,205 คน คิดเป็นร้อยละ 76.99 ซึ่งยังไม่ผ่านตามเกณฑ์การคัดกรอง ซึ่งจากการดำเนินงานในด้านการค้นหาผู้สูงอายุที่ต้องการความดูแลและประเมินปัญหาทางร่างกาย จิตใจ และสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ด้านการจัดทำแผนดูแล Care plan ล่าช้าไม่ทันเวลาที่กำหนด ขาดความเข้าใจ ในนโยบายการดำเนินงานและแผนงานการดำเนินงานยังไม่มีประสิทธิภาพ การประสานงานระหว่างหน่วยงานในองค์กรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องยังไม่ราบรื่นและยังขาดการดึงภาคีเครือข่ายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุ [8] จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม และสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้สูงอายุในจังหวัดนครพนมได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และได้รับการดูแลและการบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา

1. การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

2. ระดับการสนับสนุนจากองค์การ ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ

สูตร $$N = \frac{\lambda\left(1-R^2_{Y.A,B}\right)}{R^2_{Y.A,B}-R^2_{Y.A}} + w \quad \text{..... (1)}$$

เมื่อ $$\lambda = \lambda_L - \frac{1/\nu_L - 1/\nu}{1/\nu_L - 1/\nu_U}(\lambda_L - \lambda_U) \quad \text{..... (2)}$$

เมื่อกำหนดให้

$R^2_{Y.A,B}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Full Model ซึ่งในการการศึกษาในครั้งนี้ได้นำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปร จากการศึกษา แรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการ

ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ (สิริพรรณ บุญที และคณะ, 2566) [9] ซึ่งเป็นลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันในการทำการศึกษาครั้งนี้

ซึ่งได้ค่า $R^2_{Y.A,B}$ = 0.706

$R^2_{Y.A.}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Reduce model ($R^2_{Y.A,B}$ - $R^2_{Y.B.}$) ซึ่งได้ค่า $R^2_{Y.A.}$ = 0.688

$R^2_{Y.B.}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่เปลี่ยนแปลง (R^2 Change) เมื่อไม่มีตัวแปรที่ต้องการทดสอบ $R^2_{Y.B.}$ = 0.018

λ คือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวแปรอิสระและอำนาจการทดสอบ

w คือ จำนวนตัวแปรอิสระนอกเหนือจากตัวแปรที่ต้องการทดสอบ (เซต A) = 0 (เซต B) = 9

u คือ จำนวนตัวแปรอิสระที่ต้องการทดสอบ (เซต B) เท่ากับ 1 ตัวแปร

ν คือ ค่าที่ได้จาก ν = N – u – w - 1

จากการใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างในขนาดกลุ่มตัวอย่าง 127 คน

วิธีการการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจัดทำฉลากรายชื่อของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม จำนวน 221 คน [10] แล้วใส่ในภาชนะที่มีความทึบแสงแล้วทำการจับฉลากทีละคนโดยไม่ใส่คืนจนครบจำนวนขนาดตัวอย่างตามที่คำนวณไว้ คือ 127 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือมีทั้งหมด 2 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 ชุดแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล มีคำถาม 8 ข้อ ส่วนที่ 2 คำถามการสนับสนุนจากองค์การ มีคำถาม 20 ข้อ ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีคำถาม 30 ข้อ ส่วนที่ 4 การปฏิบัติงานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีคำถาม 35 ข้อ โดยส่วนที่ 2 ถึง ส่วนที่ 4 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ [11] โดยมีการแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ หากตอบระดับมากที่สุด 5 คะแนน ตอบระดับมาก 4 คะแนน ตอบระดับปานกลาง 3 คะแนน ตอบระดับน้อย 2 คะแนน และตอบน้อยที่สุด 1 คะแนน และส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม และชุดที่ 2 แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview guideline) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนจากองค์การ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้เครื่องมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสกลนคร จำนวน 30 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาซ (Cronbach’s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการสนับสนุนจากองค์การ เท่ากับ 0.92

ด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จ เท่ากับ 0.95 ด้านการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เท่ากับ 0.93 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งชุดเท่ากับ 0.97

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด และสถิติอนุมาน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

การแปลผล การแปลผลคะแนนระดับการสนับสนุนจากองค์การ ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม โดยนำมาจัดเป็นระดับ 5 ระดับ ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย [12] ดังนี้ ระดับมากที่สุด (4.50 - 5.00 คะแนน) ระดับมาก (3.50 - 4.49 คะแนน) ระดับปานกลาง (2.50 - 3.49 คะแนน) ระดับน้อย (1.50 - 2.49 คะแนน) และระดับน้อยที่สุด (1.00 - 1.49 คะแนน) สำหรับเกณฑ์การแบ่งระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) [13] มีค่าตั้งแต่ +1 ถึง - 1 แบ่งระดับดังนี้ r = 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ (No Relationship) r = ± 0.01 ถึง ± 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ (Weak Relationship) r = ± 0.31 ถึง ± 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง (Moderate Relationship) r = ± 0.71 ถึง ± 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง (Strong Relationship) r = ± 1 หมายถึง มีความสัมพันธ์โดยสมบูรณ์ (Perfect Relationship)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้หลังได้รับการรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2566 ลำดับที่ 4.3.05 : 41/2566 เลขที่ HE662230 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2 มกราคม 2567 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2567

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

คุณลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 91.3 มีอายุระหว่าง 41-51 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 โดยมีอายุเฉลี่ย 39.87 ปี (S.D.=9.22 ปี) อายุต่ำสุด 24 ปี อายุสูงสุด 59 ปี ส่วนใหญ่มีตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพมากที่สุด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 95.3 มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 25,001-35,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 38,152.44 บาท (S.D.= 10,529.41 บาท) รายได้ต่ำสุด 19,300 บาท รายได้สูงสุด 69,000 บาท มีสถานภาพสมรส จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 93.7 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 39.40 มีค่ามัธยฐาน 6 ปี ส่วนใหญ่เคยได้การฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5 และส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรม 1-2 ครั้ง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 มีค่ามัธยฐาน 1 ครั้ง จำนวนครั้งน้อยที่สุด 1 ครั้ง จำนวนครั้งมากที่สุด 3 ครั้ง

2. ระดับการสนับสนุนจากองค์การของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

เมื่อพิจารณาระดับการสนับสนุนจากองค์การ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 (S.D.=0.39) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 (S.D.=0.42)

รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 (S.D.=0.49) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 (S.D.=0.79) รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.=0.49) ตามลำดับ

3. ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D.=0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.=0.40) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 (S.D.=0.44) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการลงมือปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.=0.46) รองลงมาคือ ด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 (S.D.=0.43) และด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมืออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 (S.D.=0.43) ตามลำดับ

4. ระดับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 (S.D.=0.37) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ประเมินปัญหาทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ และด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 (S.D.=0.41) รองลงมา คือ การจัดทำแผนการดูแลส่วนบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 (S.D.=0.44) ส่วนด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ กำกับติดตามการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.=0.46) รองลงมา คือ การสร้างความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 (S.D.=0.43) ตามลำดับ

5. การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

การสนับสนุนจากองค์การมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.700$, p-value<0.001) ส่วนปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.812$, p-value<0.001) และการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ มีความสัมพันธ์ระดับสูงการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.807$, p-value <0.001)

6. การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม ที่ถูกเลือกเข้าสมการ คือ ตัวแปร ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าสมการเรียงลำดับ ดังนี้ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านหน่วยงานทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน (p-value<0.001) การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ (p-value <0.001) และปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ (p-value <0.001) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าตัวแปร

อิสระทั้ง 3 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์และมีผลต่อปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 78.5

จากผลการศึกษา สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงซึ่งเป็นสมการทำนายรูปคะแนนดิบ ดังนี้ Y = 1.841 + 0.376 (ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านหน่วยงานทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน) + 0.257 (การสนับสนุนจากองค์การ ด้านการบริหารจัดการ) + 0.257 (ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านหน่วยงานทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน การสนับสนุนจากองค์การ ด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การปฏิบัติงานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (Y) เพิ่มขึ้น 0.376, 0.257 และ 0.257 หน่วย ตามลำดับ โดยมีค่าคงที่ของสมการทานาย 0.143 โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์และมีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 78.5

7. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม จากแบบสอบถามทั้งหมด 127 ฉบับ พบว่าพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะทั้งหมด 28 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 35.56 ส่วนใหญ่ ด้านบุคลากร บุคลากรไม่เพียงพอ ได้รับงานอื่นๆเพิ่มขึ้น บุคลากรย้ายที่ทำงานบ่อย และจำกัดวิชาชีพในการอบรม CM (ผู้จัดการผู้ดูแลผู้สูงอายุ) ทำให้ปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้สูงอายุไม่ต่อเนื่องและไม่เต็มที่ มีข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง คือ การวางแผนและจัดสรรอัตรากำลังคนให้เพียงพอต่อภาระงาน และการจัดอบรมที่ไม่ใช่จำกัดแค่วิชาชีพเฉพาะและเปิดโอกาสให้บุคลากรอื่นๆเช่น นักวิชาการสาธารณสุข ได้รับการฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติงานที่ดีมากยิ่งขึ้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนมโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์และมีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 78.5

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านหน่วยงานทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน หากหน่วยงานทุกระดับมีแผนการสนับสนุนการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุที่ดีเป็นโอกาสในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพแก่ผู้สูงอายุที่รับบริการมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนสนับสนุน และผู้บริหารควรมีการกำหนดแผนการติดตามและประเมินผลการการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่องเพื่อรับทราบและให้การช่วยเหลือในพื้นที่การดำเนินงาน โดยมีการบูรณาการทรัพยากรภายในเครือข่ายบริการสุขภาพให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วของ สิริพรรณ บุญที และคณะ, พงศธร โตสังวาล และประจักร บัวผัน, และ

จักรกฤษณ์ อาสาสะนา และคณะ [9, 14, 16] พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จ หน่วยงานทุกระดับมีแผนงานสนับสนุนมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แต่อย่างไรก็ตาม แผนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานย่อมมีบริบทที่แตกต่างกันไปตามนโยบายและการบริหาร จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข [14, 17-18]

การสนับสนุนจากองค์การ ด้านการบริหารจัดการ การดำเนินงานขององค์การให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนจากองค์การ ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งการบริหารจัดการ เป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการดำเนินงาน ที่ต้องจัดการทรัพยากรทางการบริหารในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณที่มีอยู่มาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วของ ธนัญชนก รัตนสิมากร และคณะ [15] พบว่า การสนับสนุนจากองค์การ ด้านการบริหารจัดการมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องการบริหารจัดการของผู้บริหารในหน่วยงานเป็นกระบวนการที่มีความแตกต่างกันออกไปตามนโยบายของผู้บริหารแต่ละหน่วยงานและสถานการณ์ในบริบทการทำงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันออกไปตามบริบทพื้นที่ ซึ่งทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า การสนับสนุนจากองค์การ ด้านการบริหารจัดการไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข [19-21]

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ เป็นวิธีที่ทำให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นที่หลากหลาย หรือข้อสรุปของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเริ่มจากการรับรู้ รับทราบร่วมกัน สร้างความความเข้าใจ กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ ซึ่งการมีเป้าหมายเดียวกัน ในการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งหากมีการสร้างความเข้าใจโดยใช้กระบวนการและมีการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานย่อมจะส่งผลให้การปฏิบัติงานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วของ สิริพรรณ บุญที และคณะ, พงศธร โตสังวาล และประจักร บัวผัน [9] [14] พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แต่อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติงานขาดการการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน อาจส่งผลต่อการปฏิบัติงานทำให้ไม่บรรลุตามเป้าหมายของแผนการดำเนินที่ผู้บริหารกำหนดไว้ของในแต่ละพื้นที่ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานขาดความเข้าใจในการดำเนินงาน ซึ่งทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า การสนับสนุนจากองค์การ ด้านงบประมาณ ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข [16, 18]

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดนครพนม ควรจัดทำแผนงานสำหรับดูแลผู้สูงอายุระยะยาวเพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ระดับตำบลใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดนครพนม ควรกำหนดแนวทางในการประสานงานให้หลากหลายช่องทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประสานงานในการดำเนินงานเพื่อดูแลผู้สูงอายุระยะยาวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมให้ชุมชนและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลผู้สูงอายุระยะยาวเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชนของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยและการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว
2. ควรมีการศึกษาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลภายใต้กองทุนการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นพรัตน์ เสนาฮาด อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระและสาขาวิชาการบริหารสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สนับสนุนการศึกษาอิสระในครั้งนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. Office of the National Economics and Social Development Board. The Eleventh National Economic and Social Development Plan (2012-2016). Bangkok: Prime Minister's Office; 2012.
2. Department of Provincial Administration, Ministry of Interior.Official statistics registration systems. Retrieved March 16, 2023; form https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByAge.php
3. Office of the National Economic and Social Development Council. The Twelfth National Economic and Social Development Plan (2017-2021). Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council Office of the Prime Minister; 2017.
4. Strategy and planning division of Office of the Permanent Secretary Ministry of Public Health. National Health Development Plan: Ministry of Public Health Policy 2022. Nonthaburi: Ministry of Public Health; 2022.
5. Dejthai T. Principle of public health administration. 4th ed. Bangkok: Sam Charoen Panich; 2006. Thai.
6. Nakhon Phanom Provincial Public Health Office. Health development strategic plan Nakhon Phanom Province 2022. Nakhon Phanom: Provincial Public Health Office; 2022.
7. Supawong C, Chunhurasmi S, Sirilakson S, Ladadam L, Sivawannichakorn S, Wetchasuttanont K. Handbook of health promotion hospital services. 2nd ed. Nonthaburi: Ministry of Public Health; 2010. Thai.
8.Bureau of Elderly Health. Department of Health. Ministry of Public Health. Care Manager Training Program Manual, Ministry of Public Health. Bangkok: Kaew Chao Chom Media and Publishing Center. Suan Sunandha Rajabhat University; 2015.
8. Nakhon Phanom Provincial Public Health Office.Nakhon Phanom Provincial Public Health Office. Provincial public health development action plan. Nakhon Phanom: Provincial Public Health Office; 2023.
9. Boonthee S, Bouphan P, Senahad N. Motivation and Key Success Factors Affecting the Elderly Long Term Care Performance of Health Personnel at Sub–District Health Promoting Hospitals in Phetchabun Province. KKU Res J (GS). 2023; 23(2), 198-210. Thai.
10 Nakhon Phanom Provincial Public Health Office. Personnel information Summary of the 1st round of government inspection, fiscal year 2023. Nakhon Phanom: Nakhon Phanom Provincial Public Health Office; 2023. Thai.

11. Likert, Rensis. The human organization: Its management and values. New York: McGraw-Hill. 1967.
12. Chantasuwan S, Buathuan S. Social science research methodology. Khon Kaen: Department of Sociology and Anthropology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University; 2004.
13. Elifson Kirk W, Runyon, Richard P, Haber, Audrey. Fundamentals of Social Statistics. 2nd edition. New York: McGraw-Hill, Inc. 2017.
14. Tosangwarn P, Bouphan P. Administrative Factors and Key SuccessFactors Affecting the Participation of the Health Strategy Plan of Directors at Sub-District Health Promoting Hospitals in Nakhon Ratchasima Province. Journal of Health and Nursing Educatio. 2023; 29(3), 37-55. Thai.
15. Rattanasimakorn T, Bouphan P, Jutarasaka M, Prommawai N. Key success factors and organizational support affecting the star health promoting hospital of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Udon Thani. Thai Dental Nurse Journal. 2022 Dec ;33(2):111-28. Thai
16. Arsasana J, Bouphan P, Jutarosaga M, Prompinij T. Administrative Factors and Key Success Factor Affeccting The Performance of Family Care Team in Maung District Udonthani Province. Khon Kaen University Research Journal (Graduate Studies). 2023; 23(2), 184-97. Thai.
17. Khotbanthao N, Jutarasaka M, Bouphan P. Administrative Factors and Key Success Factors Affecting the Family Care Clinic of Primary Care Unit and Network of Primary Care Unit among Health Personnel in Nakhon Ratchasima Province. Regional Health Promotion Center 9 Journal 2023; 17(2), 645-661. Thai.
18. Boonthee J, Bouphan P, Senahad N. Administrative Factors and Key Success Factors Affecting the Consumer Protection Performance of Health Personnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Phetchabun Province. KKU Res J (GS). 2022; 23(2), 159-171. Thai.
19. Khamsena N, Bouphan P, Jutarosaka M. Motivation and Organizational Support that Affecting Quality of Working Life of Public Health Officer at Sub-District Health Promoting Hospitals in Nakhon Ratchasima Province. Khon Kaen University Research Journal (Graduate Studies). 2022; 20(2), 84-95.
20. Jintana k, Bouphan P. Organizational Climate and Organizational Support Affecting the Performance Of Public Health Technical Officers at Sub-District Health Promoting Hospitals in Phetchabun Province. Khon Kaen University Research Journal (Graduate Studies). 2019; 19(2), 152-165. Thai.
21. Thamoonlet S, Bouphan P.Administrative Factors and Critical Success Factors Affecting Surveillance and Rapid Response Performance of HealthPersonnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Khon Kaen Province.Journal of the office DPC7 Khon Kaen. 2018; 25(3), 23-34. Thai.

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลการสนับสนุนจากองค์การของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

การสนับสนุนจากองค์การของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม	**Mean**	**S.D.**	**แปลผล**
1. ด้านบุคลากร	4.01	0.49	มาก
2. ด้านวัสดุอุปกรณ์	4.09	0.49	มาก
3. ด้านงบประมาณ	4.06	0.49	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	4.14	0.42	มาก
ภาพรวม	**4.08**	**0.39**	**มาก**

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลปัจจัยแห่งความสำเร็จของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม	**Mean**	**S.D.**	**แปลผล**
1. ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	4.14	0.44	มาก
2. หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน	4.08	0.43	มาก
3. การลงมือปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม	4.06	0.46	มาก
4. การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	4.08	0.43	มาก
5. การพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ	4.15	0.40	มาก
6. การเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกันและกับโรงพยาบาลแม่ข่าย	4.10	0.42	มาก
ภาพรวม	**4.10**	**0.35**	**มาก**

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม	**Mean**	**S.D.**	**แปลผล**
1. การค้นหาผู้สูงอายุที่ต้องการความดูแล	4.09	0.49	มาก
2. ประเมินปัญหาทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ และด้านสิ่งแวดล้อม	4.23	0.41	มาก
3. การจัดทำแผนการดูแลส่วนบุคคล	4.14	0.44	มาก
4. การสร้างความเข้าใจ	4.07	0.43	มาก
5. การปฏิบัติการดูแลช่วยเหลือ	4.08	0.47	มาก
6. กำกับติดตามการปฏิบัติงาน	4.06	0.46	มาก
7. ประเมินผลการดำเนินงาน	4.08	0.47	มาก
ภาพรวม	**4.11**	**0.37**	**มาก**

ตารางที่ 4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างการสนับสนุนจากองค์การกับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

การสนับสนุนจากองค์การ	การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
การสนับสนุนจากองค์การ	**0.700*** **	**<0.001**	**ปานกลาง**
1. ด้านบุคลากร	0.531***	<0.001	ปานกลาง
2. ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.487***	<0.001	ปานกลาง
3. ด้านงบประมาณ	0.611***	<0.001	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารจัดการ	0.676***	<0.001	ปานกลาง

ตารางที่ 5 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จกับ การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	**0.812*** **	**<0.001**	**สูง**
1. ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	0.533***	<0.001	ปานกลาง
2. หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน	0.807***	<0.001	สูง
3. การลงมือปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม	0.750***	<0.001	สูง
4. การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	0.807***	<0.001	สูง
5. การพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ	0.583***	<0.001	ปานกลาง
6. การเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกันและกับโรงพยาบาลแม่ข่าย	0.516***	<0.001	ปานกลาง

*** Correlation is significant at < 0.001 level

ตารางที่ 6 ค่าสถิติวิเคราะห์พหุเชิงเส้นแบบขั้นตอนของการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครพนม

ตัวแปร	B	95 % CI		Beta	T	p-value	R	R^2	R^2adj	R^2 change
		Lower	Upper							
1. ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน	0.376	0.273	0.478	0.437	7.260	<0.001	0.807	0.651	0.648	-
2. การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ	0.257	0.168	0.345	0.290	5.756	<0.001	0.856	0.733	0.729	0.082
3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	0.257	0.164	0.351	0.316	5.460	<0.001	0.886	0.785	0.780	0.052
ค่าคงที่ = 0.469, F = 150.011, p-value= <0.001, R = 0.886, R^2 = 0.785, R^2adj = 0.780										